

ЕКО ГАЗЕТА

До фіксації екозлочинів росії долучаться науковці НААН

До складу групи при Державній екологічній інспекції, яка розробляє методики визначення шкоди та збитків, завданих природним ресурсам та довкіллю внаслідок збройної агресії російської федерації, ввійшли фахівців Національної академії аграрних наук України.

Як передає Укрінформ, про це інформує пресслужба Міністерства освіти і науки, посилаючись на НААН

“Троє фахівців Національної академії аграрних наук України увійшли в робочу групу при Державній екологічній інспекції, яка розробляє методики визначення шкоди та збитків, завданих природним ресурсам та довкіллю внаслідок збройної агресії російської федерації. Від початку повномасштабного вторгнення зафіксовано вже понад 200 екозлочинів рф”, - ідеться в повідомленні.

Зазначається, що в робочій групі, до якої загалом увійшли понад 60 фахівців, науковців, експертів, працюють за напрямками: атмосферне повітря; ґрунти; забруднення та засмічення земель, поводження з відходами; водні ресурси, надра; ліс та ПЗФ; біоресурси; радіація (ЧАЕС та зона відчуження).

Повідомляється, що спеціалістка Інституту водних проблем і меліорації НААН Юлія Даниленко оцінюватиме стан меліоративних земель за даними дистанційного зонування Землі. Двоє співробітників ННЦ «Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського» Анатолій Кучер та Максим Солоха розроблятимуть методичні документи і порядок визначення завданої шкоди землі, ґрунтам внаслідок надзвичайних ситуацій та/або збройної агресії росії та бойових дій під час дії воєнного стану.

У МОН додали, що серед найнебезпечніших фактів зафіксовані пожежі на нафтохранилищах, підірвані резервуари з хімічними речовинами аміаку та селітри, пошкоджені газопроводи та знищені водні судна в акваторії Чорного моря.

“Для кожного з випадків збирають необхідні вихідні дані та розраховують остаточні суми збитків. Зокрема, відібрано понад 50 проб ґрунтів та проведено інструментально-лабораторні дослідження”, - ідеться в повідомленні.

У МОН інформують, що наразі члени Робочої групи досліджують міжнародний досвід зі збору доказової бази та практики розгляду міжнародними інстанціями спорів із довкіллевою складовою. Мета – створити якісну та обґрунтовану методику, що буде прийнята як належна у міжнародних судах та стане основою для подальшого стягнення репарацій.

У березні 2022 року Державна екологічна інспекція створила сайт оперативного штабу з фіксації екологічних злочинів росії.

Країни-учасниці ОБСЄ мають сприяти якнайшвидшому завершенню війни в Україні і притягненню агресора до відповідальності

На цьому наголосив Міністр захисту довкілля та природних ресурсів України Руслан Стрілець під час другого підготовчого засідання у рамках 30-го Економіко-довкільного форуму ОБСЄ.

«Сьогодні 89-ий день широкомасштабного вторгнення російських військ в Україну. Розв'язана РФ війна плюндрує основоположні ідеї Гельсінської декларації – документа, який 47 років тому дав світу надію на мир і процвітання. Але російські варвари, схоже, не вчили історію. Наразі росія використовує ядерний, екологічний і продовольчий терор, який загрожує безпеці Європи та світу», – відзначив Руслан Стрілець.

Міністр навів декілька прикладів, які демонструють всю критичність ситуації:

- російські війська поставили весь континент під загрозу ядерної катастрофи: спроба окупації ЧАЕС, захоплення найбільшої в Європі Запорізької атомної електростанції. Маємо відеодокази прольотів російських ракет безпосередньо над діючими ядерними реакторами Запорізької, Хмельницької та Південноукраїнської атомних станцій.

- росіяни завдали понад 30 ракетних ударів по нафтопереробних заводах і нафтохранилищах в Україні. Це десятки тисяч тонн вивільнених в атмосферу шкідливих речовин, які вітрами можуть переноситися на території інших країн.

- Забруднення річок внаслідок російської агресії також може торкнутися і сусідніх країн. Адже ми ділимо великі річки,

такі як Дунай, Дністер, Прут, Тиса і Західний Буг з країнами-сусідами - Польщею, Угорщиною, Румунією та Молдовою.

- Військова діяльність росіян у Чорному морі вже впливає на сусідні країни. Наприклад, морські біологи Туреччини повідомляють про масову загибель дельфінів через використання Чорноморським флотом країни-агресора потужних сонарів.

- Подальша блокада українських морських портів може обернутися світовою продовольчою кризою і голодом. Адже до війни експорт продовольства з України годував 400 млн людей по всьому світу.

«Ми дуже вдячні кожній країні, яка допомагає нам щодня протистояти російському терору, захищатися від агресії і надає Україні гуманітарну допомогу. Ми закликаємо міжнародну спільноту й надалі сприяти швидшому завершенню війни і притягненню РФ до відповідальності. Бо цинічні дії російських військ несуть у собі загрозу безпеці всього європейського континенту», – підсумував Руслан Стрілець.

Джерело: mepr.gov.ua

Маріуполь на порозі глобальної екологічної катастрофи, що вийде за межі міста та країни

Багатостраждальний Маріуполь перебуває на порозі глобальної екологічної катастрофи, яка може вийти за межі міста та країни.

Про те, в чому головні загрози та які їхні причини раднику міського голови Маріуполя Петру Андрющенку розповів лідер екологічного руху Маріуполя Максим Бородин.

Перша загроза – тіла загиблих

За словами Бородин, одна з головних загроз та причин екологічної катастрофи – тіла загиблих від рук російських окупантів людей, які були поховані у дворах. Адже трупна отрута може потрапляти у водопровідні системи, підземні джерела, а також річки та моря, а могили загиблих знаходяться поряд з комунікаціями водопостачання та водовідведення.

Зараз, коли окупанти намагаються подати воду у систему водопостачання, у зв'язку з масовими пошкодженням труб, більшість води затоплює вулиці та змиває трупну отруту, бактерії та інше з похованих поряд людьми. Ця змита, заражена вода несе пряму небезпеку як для тих, хто планує використовувати воду з крана, так і для тих, хто планує разом з потеплінням купатися у морі,

– пояснив Бородин.

Інша проблема, що пов'язана з трупами людей – потепління. Через це процес

розкладання трупів померлих буде відбуватися не тільки біля будинків, а й тих тіл, які залишилися під завалами зруйнованих будинків. Разом зі зливами заражені води підуть ще й у море.

Каналізаційні стоки зруйновані окупантами

Лідер екологічного руху Маріуполя зазначив, що друга проблема – зруйновані насосні станції перекачування каналізаційних стоків, або їх затоплення через те, що вони не працювали тривалий час через відсутність електроенергії.

Зараз разом зі спробами окупантів відновити водопостачання, вода через пошкодження у трубах водопроводу та каналізації почне змішуватися з фекальними стоками і вже заражена буде рухатися далі до людей,

– розповів про наслідки Бородин.

Також у місті проблеми з очищенням води на станції біологічного очищення стоків. Адже навіть не відомо, чи залишилась станція цілою після обстрілів окупантами. Якщо таки вона не зазнала пошкоджень, її робота все ж не можлива через те, що для повноцінної діяльності станцію потрібно постійно підтримувати в робочому режимі.

Сміття та відходи вже частково затоплені водою

Бородин зазначив, що ще одна причина екологічних проблем в тому, що в Ма-

ріуполі не працює збір побутового сміття, тому воно просто збирається поруч із будинками і частково затоплюється водою з пошкоджених труб водопостачання та від дощів. В результаті ці води, заражені бактеріями, також потрапляють у ґрунтові води, річки та море.

Через це виникає проблема, адже все, що потрапляє під землю з трупів та сміттезвалищ біля будинків, буде у тих джерелах, з яких люди братимуть воду. А зі спеком інфекційні хвороби зростатимуть шаленими темпами.

Через забруднені річки та море риба, яка буде ледь не єдиним способом для людей харчуватися, теж буде небезпечною для споживання. Адже, крім всього згаданого, у море потраплятимуть також важкі метали та хімічні речовини від снарядів та їх вибухів. Ця проблема пов'язана, за словами Бородин, з тим, що в Маріуполі російські окупанти використовували багато забороненого озброєння.

Окрім цього, екологічну катастрофу спровокують й наслідки ворожих обстрілів металургійних комбінатів в Маріуполі.

Відомо, що окупанти використовували надважку зброю, тому могли пошкодити захисну дамбу, яка не дозволяла воді з хімічного відстійника потрапляти до моря. Також спеціальні запалювальні снаряди з вмістом фосфору, які використовували росіяни, також в майбутньому потраплять до моря.

Джерело: 24tv.ua

Відтепер усі лісокористувачі охоронятимуть та захищатимуть ліси за новими правилами

Уряд затвердив порядок організації охорони і захисту лісів та вніс зміни до деяких постанов Кабінету Міністрів України.

Документ розроблений на виконання рішення Ради національної безпеки і оборони України «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації», введеного в дію Указом Президента України від 23.03.2021 № 111.

Порядок чітково визначає низку заходів зі збереження лісів. Він включає у себе правила захисту лісів від пожеж, незаконних рубок, пошкодження, ослаблення та іншого шкідливого впливу, захист від шкідників та хвороб. Документ є обов'язковим для виконання усіма лісокористувачами.

Постанова передбачає:

- права та обов'язки лісової охорони. Наразі в Україні немає чітких правил роботи лісової охорони, які б поширювалися на всіх лісокористувачів;

- правила охорони та захисту лісів від пожеж. Тут йдеться і про упереджувальні заходи, і заходи швидкого реагування;

- правила ведення обліку лісових пожеж. Ми встановили уніфіковані форми щодо звітування про пожежі.

«Раніше в українському законодавстві не були прописані чіткі вимоги до охорони і захисту лісу, проведення протипожежних заходів лісового фонду, здійснення спостереження за станом лісів та своєчасного виявлення у лісі осередків шкідників та хвороб.

Це могло призвести до погіршення стану лісів та виникнення великих пожеж. Відтепер усі лісокористувачі у своїй роботі користуватимуться лише цими правилами з єдиними вимогами до охорони та захисту лісів для їх збереження в умовах кліматичної кризи», - прокоментував Міністр Руслан Стрілець.

Прийняття цього документа також дає можливість застосовувати сучасні методи та засоби гасіння лісових пожеж і передбачає обов'язкове навчання лісової охорони та керівників гасіння лісових пожеж.

Джерело: mepr.gov.ua

Парламентський Комітет з питань цифрової трансформації підтримав законопроект «Про Національний реєстр викидів та перенесення забруднювачів»

Прийняття відповідного законодавства та створення Національного реєстру викидів та перенесення забруднювачів є міжнародним зобов'язанням України. Ще у 2016 році Україна ратифікувала Київський протокол Орхуської Конвенції, зобов'язавшись вести свою екологічну політику відкрито, взаємодіяти з громадянами та залучати їх до вирішення екологічних питань.

Законопроект «Про Національний реєстр викидів та перенесення забруднювачів» послідовно запроваджує правові та організаційні засади функціонування національного РВПЗ.

Згідно із документом, Національний реєстр стане єдиною державною інформаційною системою даних про викиди та перенесення забруднюючих речовин.

У рамках системи буде забезпечено онлайн взаємодію між усіма сторонами - операторами, уповноваженими та контролюючими державними органами, Державною службою статистики та Державною податковою службою України.

Громадськість отримає вільний та зручний доступ до екологічної інформації, що сприятиме її участі у прийнятті управлінських рішень.

Держава завдяки реєстру зможе:

- відслідковувати викиди і перенесення забруднювачів у часі і просторі;
- аналізувати зменшення викидів і встановлювати пріоритети у скороченні шкідливих викидів;
- визначати пріоритетні промислові сектори для еко-інновацій;
- приймати ефективні рішення з питань запобігання та зменшення промислового забруднення.

Законопроект розроблений за підтримки ЄС та Проекту, що фінансується ЄС «Підтримка України в наближенні законодавства ЄС у сфері навколишнього природного середовища (якість атмосферного повітря, управління відходами) APENA 2

Джерело: mepr.gov.ua

Україна приєдналася до міжнародного проекту «LIFE WILDisland»

10 травня у австрійському національному парку Донау-Ауен у Відні на Конференції дунайських заповідників «Danube-wide LIFE WILD island conference» відбувся офіційний запуск проекту WILDisland.

Україна разом з низкою придунайських країн, серед яких Болгарія, Хорватія, Німеччина, Угорщина, Молдова, Румунія, Сербія, Словаччина, та Австрія підписали Спільне Комюніке щодо дунайського співробітництва та реалізації міжнародного проекту LIFE WILDisland.

Від України у офіційній церемонії взяв участь Василь Химинець - посол України в Республіці Австрія.

«Дунай об'єднує більше країн, ніж будь-яка інша європейська річка, і має багате біорізноманіття. Тому наше спільне прагнення з країнами Дунайського басейну зберегти унікальну річкову екосистему та місця проживання цінної флори та фауни. Міністерство у рамках Міжнародної комісії з захисту річки Дунай (ICPDR) спільно з 13 країнами вже розробляє заходи для захисту річки Дунай. Серед них, національний план управління річковим басейном Дунаю та план управління ризиками затоплення. А ще, ми створюємо сучасну моніторингову базу», - прокоментував Мі-

ністр захисту довкілля та природних ресурсів України Руслан Стрілець.

Приєднання до міжнародного проекту «LIFE WILDisland» дозволить розширити можливості України у збереженні нашої спільної з Європою природної спадщини.

LIFE WILD island є найбільшим проектом Nature 2000, що фінансується в рамках програми Європейського Союзу LIFE в обсязі 14,2 млн. євро. Цей шестирічний проект об'єднав різні сектори, такі як охорона природи, транспорт, енергетика та лісове господарство. Його мета - відновити природні «дикі» острови на Дунаї, заплави та покращити гідрологічний режим річки.

Під час зустрічі учасники обговорили першочергові кроки реалізації ініціативи зі збереження островних заповідників дунайського басейну, що налічують 147 островів площею 14 тис. га.

Загалом, у рамках проекту у всіх країнах басейну Дунаю буде відновлено 34 острови. Це матиме позитивний вплив на місця проживання цінних видів тварин та рослин.

Джерело: mepr.gov.ua

Підбив дамба Північно-Кримського каналу завдав докілью 2,6 млрд грн збитків, – Криворучкіна

Україна буде звертатися до міжнародних судів для відшкодування з боку Росії всіх збитків, завданих екосистемі

Підбив дамби військовими РФ Північно-Кримського каналу на Херсонщині, який відбувся наприкінці лютого 2022 року, завдав збитків навколишньому середовищу України на суму 2 642 945 760 гривень.

Про це заявила заступниця голови Комітету з питань екологічної політики, головна координаторка Оперативного штабу по фіксації еко-злочинів Олена Криворучкіна, йдеться в перелізі Оперативного штабу. Такі збитки підрахували експерти Оперативного штабу. В матеріалі зазначили, що підбив дамби щодня наносить значні збитки навколишньому середовищу України.

«Україна через міжнародні суди буде вимагати від країни-окупанта повне відшкодування збитків, завданих екології нашої країни», – зазначила Криворучкіна.

Вона також наголосила, що Оперативним штабом ведеться єдиний реєстр екозлочинів РФ, а експерти проводять розрахунки по кожному окремому випадку.

В подальшому, Україна буде звертатися до міжнародних судів для відшкодування з боку Росії всіх збитків, завданих екосистемі. Нагадаємо, внаслідок руйнування Ірпінської дамби, що відділяла річку Ірпін від Київського водосховища, вода затопила заплаву на понад 20 кілометрів вгору за течією. На мілководне плесо перетворилась площа у 2842 гектар.

Як повідомляла ЕкоПолітика раніше, на півдні України російські військові знищують унікальну заповідну територію — регіональний ландшафтний парк «Кінбурська коса».

Джерело: hecopolitic.com.ua

Жителів Києва закликали максимально знизити обсяги сміття й пояснили навіщо

У столиці не вистачає смітєвезів на маршрутах

Міська влада Києва звернулася до жителів столиці з проханням зменшити обсяг побутових відходів через обмежену кількість смітєвезів у місті.

Відповідне звернення до киян зробив перший заступник голови Київської міської держадміністрації Микола Поворозник, повідомляє пресслужба КМДА.

За його словами, нині в Києві курсує всього до 115 смітєвезів. Тому влада розраховує на розуміння з боку містян і прості дії, які можуть спростити вивезення сміття, як-от зминання побутових відходів.

«Ми закликаємо містян максимально зменшувати об'єми побутових відходів: зминати чи спресовувати паперове, пластикове та інше пакування й бляшанки. Це спростить роботу перевізникам сміття, які в умовах воєнного стану й далі працюють у штатному режимі попри зменшення кількості працівників», – наголосив Микола Поворозник.

У КМДА також нагадали, що комунальники і далі вивозять будівельне сміття, яке утворилося через руйнації. Уже вивезли понад 1,5 тисячі кубометрів відходів.

Рациональне споживання сьогодні — це не просто модний тренд, але й пряма вимога нашого часу, надто в умовах війни.

Як можна суттєво скоротити кількість відходів у воєнний час і, відповідно, зменшити навантаження на комунальників, — розповіли в громадській організації Zero Waste Alliance Ukraine. Свої поради екоактивісти опублікували на сторінці ГО у фейсбуці.

1. Використовуйте багаторазовий посуд
2. Сортируйте сміття
3. Компостуйте органіку.

Як ще можна допомогти докілью під час війни

1. Не спалюйте відходи. Спалювання відходів, особливо пластику, є небезпечним.
2. Допомогайте тваринам. Залишки їжі можна збирати й віддавати на корм тваринам.
3. Сплачуєте за комуналку. Ресурсів нині потребують усі, зокрема комунальні служби. За можливості підтримуйте їх.

Джерело: ecopolitic.com.ua

Уряд затвердив нові спеціальні такси для обчислення розміру шкоди природно- заповідному фонду України

Бойові дії, які розпочали російські загарбники, охопили третину площ природно-заповідного фонду України. Це більше мільйона гектар особливо цінних земель, серед них: 26 національних природних парків, 14 природних та біосферних заповідників. Під загрозою знищення в Україні знаходяться 14 Рамсарських об'єктів площею 397,7 тис. га, близько 200 територій Смарагдової мережі площею 2,9 млн га та біосферні заповідники.

Щодня виникають пожежі, гинуть тварини та зникають середовища їхнього існування. Установи природно-заповідного фонду, Держекоінспекція, державні підприємства лісової галузі фіксують злочини проти природи. Шкоду, заподіяну цим територіям та їхньому біорізноманіттю потрібно буде оцінити для подальшого відшкодування Україні втрат біорізноманіття.

Встановлення нових спеціальних такс було необхідне, щоб забезпечити такий механізм нарахування, за якого обчислені збитки дійсно б відповідали реальним обсягам завданої шкоди державі, у тому числі російським агресором.

Тож нові спеціальні такси затверджені для обчислення розміру шкоди природно-заповідному фонду у таких випадках:

- незаконна рубка або пошкодження дерев та рослин, що мають здерев'яніле стебло;
- знищення або пошкодження лісових культур, природного підросту та самосіву, сіянців і саджанців;
- знищення або пошкодження газонів та квітників;
- незаконний збір або знищення дикорослих трав'янистих рослин, лісової підстилки, лікарських рослин, дикорослих плодів, горіхів, ягід, другорядних лісових матеріалів;
- незаконне добування чи знищення об'єктів тваринного світу, пошкодження або знищення їх жител та споруд, місць перебування і розмноження;
- пошкодження карстово-спелеологічних, геологічних та гідрологічних об'єктів;
- проїзд транспорту, прольот та посадка літальних апаратів;
- самовільне зайняття земельних ділянок;
- знищення або пошкодження осушувальних каналів, дренажних і протиерозійних систем, доріг та інших об'єктів.

Також постановою затверджено Порядок проведення індексації такс для обчислення розміру шкоди, заподіяної природно-заповідному фонду.

Джерело: mepr.gov.ua

Додаток 3
до Порядку передачі документації
для надання висновку з оцінки впливу
на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля

(дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля
(автоматично генерується програмними засобами ведення Реєстру, не зазначається суб'єктом господарювання)

20222119448

(реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності)

ОГОЛОШЕННЯ
про початок громадського обговорення звіту
з оцінки впливу на довкілля

Повідомляємо про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності,
зазначеної у пункті 1 цього оголошення, з метою виявлення,
збирання та врахування зауважень і пропозицій громадськості до планованої діяльності.

1. Планована діяльність

Видобування корисних копалин (вапняків, глини та суглинків) Григор'ївського родовища для подальшого використання у виробництві клінкеру.

Рекультивация земель, порушених внаслідок видобування корисних копалин Григор'ївського родовища.

Зміна цільового призначення земель сільськогосподарського призначення для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємства, що пов'язане з користуванням надрами, для видобування корисних копалин Григор'ївського родовища цементної сировини.

Скидання забруднюючих речовин в складі кар'єрних вод у водний об'єкт (р. Південний Буг в межах с. Тернувате).

Григор'ївське родовище вапняку, глини та суглинку розташоване між населеними пунктами Ольшанське, Тернувате, Ясна Зоря та промисловою площадкою цементного заводу у Миколаївському районі Миколаївської області.

Розробка видобувних суглинків та глини передбачено екскаваторами типу пряма або зворотна лопата з транспортуванням автосамоскидами на проміжний склад, горизонт + 60,0м, південна частина кар'єра.

Видобуток сарматських і понтичних вапняків передбачено екскаваторами типу пряма або зворотна лопата із застосуванням БПР (попередніми розпушуванням порід енергією вибуху) і транспортуванням сировини на виробництво або на проміжний склад.

Сарматські вапняки одночасно розробляються в 2-3 вибоях з метою отримання усередненої якості вапняків. Передбачена ємкість складу, яка забезпечує 2-х місячний запас роботи дробарного відділення.

Розробка корисних копалин приймається п'ятьма уступами:

- четвертинні суглинки, висота уступу до 10 м;
- понтичні вапняки, висота уступу 0,3 - 8,2 м;
- меотичні глини, висота уступу - 3,8 - 13,0 м;
- верхній шар верхньосарматських вапняків, висота уступу 3,0 - 5,0 м;
- нижній шар верхньосарматських вапняків, висота уступу 8,0 -9,5 м.

Робочим проектом приймається діюча транспортна система розробки при веденні добувних робіт.

Перед завантаженням в автосамоскиди вапняк повинен піддаватися суцільному розпушуванню буропідливним способом.

Розпушування вапняків буде проводитися методом свердловинних зарядів діаметром 160 мм із застосуванням багаторядної короткоуповільненої комутації свердловинних зарядів вибухових речовин.

(загальні технічні характеристики, у тому числі параметри планованої діяльності (потужність, довжина, площа, обсяг виробництва тощо), місце провадження планованої діяльності)

2. Суб'єкт господарювання

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДІКЕРГОФФ ЦЕМЕНТ УКРАЇНА»
(ПРАТ «ДІКЕРГОФФ ЦЕМЕНТ УКРАЇНА»)

ідентифікаційний код 04880386

адреса - 03083, місто Київ, вулиця Пирогівський шлях, будинок 26

телефон: 0445361943

(повне найменування юридичної особи, код згідно з ЄДРПОУ або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи - підприємця, ідентифікаційний код або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку у паспорті), місцезнаходження юридичної особи або місце провадження діяльності фізичної особи - підприємця (поштовий індекс, адреса), контактний номер телефону)

3. Уповноважений орган, який забезпечує проведення громадського обговорення

Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, Департамент екологічної оцінки та контролю,

03035, м. Київ, вул. Митрополита Василя Липківського, 35,

тел./факс. (044) 206-31-40, (044) 206-31-50,

e-mail: OVD@mepi.gov.ua,

контактна особа від уповноваженого центрального органу: Котяш Лада Павлівна (найменування уповноваженого органу, місцезнаходження, номер телефону та контактна особа)

4. Процедура прийняття рішення про провадження планованої діяльності та орган, який розглядатиме результати оцінки впливу на довкілля

Відповідно до законодавства рішенням про провадження даної планованої діяльності буде:

- висновок з оцінки впливу на довкілля, що видається Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України, відповідно до вимог Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».

- спеціальний дозвіл на користування надрами, що видається Державною службою геології та надр України, відповідно до вимог Кодексу України Про надра.

- рішення (розпорядження) про затвердження проєкту землеустрою щодо відведення земельної ділянки та зміну її цільового призначення, що видається відповідним органом виконавчої влади або органом місцевого самоврядування, згідно вимог Земельного кодексу України;

- рішення замовника, якому надано спеціальний дозвіл на користування надрами з метою видобування корисних копалин загальнодержавного значення, на розроблення робочого проєкту землеустрою щодо рекультивациі земель, згідно вимог статті 54 Закону України «Про землеустрій»;

- дозвіл на спеціальне водокористування щодо скидання забруднюючих речовин у водний об'єкт, що видається територіальним органом центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері розвитку водного господарства, згідно вимог статті 49 Водного кодексу України.

(вид рішення про провадження планованої діяльності, орган, уповноважений його видавати, нормативний документ, що передбачає його видачу)

5. Строки, тривалість та порядок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля, включаючи інформацію про час і місце усіх запланованих громадських слухань

Тривалість громадського обговорення становить 25 робочих днів (не менше 25, але не більше 35 робочих днів) з моменту офіційного опублікування цього оголошення (зазначається у назві оголошення) та надання громадськості доступу до звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої додаткової інформації, визначеної суб'єктом господарювання, що передається для видачі висновку з оцінки впливу на довкілля.

Протягом усього строку громадського обговорення громадськість має право подавати будь-які зауваження або пропозиції, які, на її думку, стосуються планованої діяльності, без необхідності їх обґрунтування. Зауваження та пропозиції можуть подаватися в письмовій формі (у тому числі в електронному вигляді) та усно під час громадських слухань із внесенням до протоколу громадських слухань. Пропозиції, надані після встановленого строку, не розглядаються.

Тимчасово, на період дії та в межах території карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби (COVID-19), спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, до повного його скасування та протягом 30 днів з дня скасування карантину, громадські слухання не проводяться і не призначаються на дати, що припадають на цей період.

Громадські слухання (перші) відбудуться -

(зазначити дату, час, місце та адресу проведення громадських слухань)

Громадські слухання (другі) відбудуться -

(вказати дату, час, місце та адресу проведення громадських слухань)

6. Уповноважений центральний орган або уповноважений територіальний орган, що забезпечує доступ до звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої доступної інформації щодо планованої діяльності

Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, Департамент екологічної оцінки та контролю,
03035, м. Київ, вул. Митрополита Василя Липківського, 35,
тел./факс. (044) 206-31-40, (044) 206-31-50,
e-mail: OVD@mepr.gov.ua,
контактна особа від уповноваженого центрального органу: Котяш Лада Павлівна (зазначити найменування органу, місцезнаходження, номер телефону та контактну особу)

7. Уповноважений центральний орган або уповноважений територіальний орган, до якого надаються зауваження і пропозиції, та строки надання зауважень і пропозицій

Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, Департамент екологічної оцінки та контролю,
03035, м. Київ, вул. Митрополита Василя Липківського, 35,
тел./факс. (044) 206-31-40, (044) 206-31-50,
e-mail: OVD@mepr.gov.ua,
контактна особа від уповноваженого центрального органу: Котяш Лада Павлівна (зазначити найменування органу, поштову та електронну адресу, номер телефону та контактну особу)
Зауваження і пропозиції приймаються протягом усього строку громадського обговорення, зазначеного в абзаці другому пункту 5 цього оголошення.

8. Наявна екологічна інформація щодо планованої діяльності
Звіт з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності на 199 аркушах з додатками.

(зазначити усі інші матеріали, надані на розгляд громадськості)
Наведено в звіті з оцінки впливу на довкілля
(зазначити іншу екологічну інформацію, що стосується планованої діяльності)

9. Місце (місця) розміщення звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої додаткової інформації (відмінне від приміщення, зазначеного у пункті 6 цього оголошення), а також час, з якого громадськість може ознайомитися з ними

1. Югцемент філія ПРАТ «ДІКЕРГОФФ ЦЕМЕНТ УКРАЇНА»
Адреса: вул.Промислова, 9,сmt.Ольшанське, Миколаївська обл.
тел. (067)2166008
ел. адреса: YUGcement_info@dyckerhoff.com
Контактна особа -Ковшова О. П.

2. Ольшанська селищна рада Миколаївського району Миколаївської області
Адреса: 57113, смт.Ольшанське, вул.К.Ольшанського, 1А
Тел. (0512)51-62-12
e-mail: olshrada@gmail.com
Контактна особа –Т.Є.Щербина (селищний голова)
Копії Звітів з оцінки впливу на довкілля знаходяться в приміщенні «Югцемент» філії ПРАТ «ДІКЕРГОФФ ЦЕМЕНТ УКРАЇНА» та Ольшанській селищній раді, а також занесено до Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля – можливо ознайомитися за посиланням <http://eia.menr.gov.ua/uk/case/id-9448>.

Громадськість може ознайомитися з документами з **30.05.2022 року**.
(найменування підприємства, установи, організації, місцезнаходження, дата, з якої громадськість може ознайомитися з документами, контактна особа)

Додаток 3

до Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля

(дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (автоматично генерується програмними засобами ведення Реєстру, не зазначається суб'єктом господарювання)

2021788195

(реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності)

ОГОЛОШЕННЯ

про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля

Повідомляємо про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, зазначеної у пункті 1 цього оголошення, з метою виявлення, збирання та врахування зауважень і пропозицій громадськості до планованої діяльності.

1. Планована діяльність
Видобування корисних копалин (гранітів) Південно-Західної та Західної частини Марківецького родовища.
Рекультивация земель, порушених внаслідок видобування корисних копалин Південно-Західної та Західної частини Марківецького родовища.
Скидання забруднюючих речовин в складі кар'єрних вод у водний об'єкт (р. Південний Буг в межах с. Марківці).
ТОВ «Марковецький кар'єр» планує здійснювати видобування гранітів з Південно-Західної та Західної частини Марківецького родовища, придатних у якості сировини для виробництва щебеню будівельного.
Південно-Західна та Західна частини Марківецького родовища гранітів розташована на відстані близько 0,5 км на захід від с. Марківці Хмельницького району Хмельницької області, на лівому березі р. Південний Буг.
В комплексі будівництва кар'єру по добуванню корисної копалини передбачається:
- кар'єр,
— дробильно-сортувальний завод;
- проммайданчик кар'єру, на якому розташовуються адміністративно-побутові приміщення спрощеного типу, трансформаторна підстанція 250 кВ А, склад ПММ.
Виходячи з гірничо-геологічних умов залягання корисної копалини та розкривних порід розробка родовища планується відкритим способом з застосуванням бурових робіт.
На родовищі планується транспортна система розробки з паралельним просуванням фронту робіт і переміщенням розкривних порід у зовнішні відвали.
Ґрунтово-рослинний шар розроблятиметься бульдозером Т-130 та зберігатиметься на складі. М'який розкрив буде розроблятися уступом 0,8-8,5 м за допомогою екскаватора ЕКГ-4,6 з навантаженням в автосамоскиди БелАЗ-7522, або аналогічним транспортом з такими ж технічними характеристиками, який транспортуватиметься у зовнішні відвали, що розташовуватимуться біля східної межі кар'єрного

поля.
Розробка скельного розкриву проводитиметься разом з корисною копалиною верхнім (планувальним) видобувним уступом із застосуванням буро-підривних робіт.
Буріння свердловин проводитиметься за допомогою бурового станка «Atlas Copco» Рос L8 та СБУ-100 (діаметр бурової коронки 130-150 мм). Навантаження підірваної маси буде відбуватися з використанням екскаваторів ЕКГ-5А з ковшем ємністю 5,0 м³ чи іншим з такими ж технічними характеристиками. Транспортування корисної копалини проводитиметься автосамоскидами БелАЗ-7522 або аналогічним транспортом з такими ж технічними характеристиками.
Згідно з варіантом розробки експлуатація родовища планується у межах контуру підрахунку запасів та затверджених запасів гранітів.
Виготовлення готової продукції планується здійснювати на дробарно-сортувальному заводі. Гірнична маса розміром до 500 мм автосамоскидами подаватиметься в приймальний бункер об'ємом 22 м³. Дном бункера є пластинчастий живильник ТК-15, що подає гірничу масу в дробарку СМД-110. Для збору просипів, що падають під живильник буде встановлено лоток і стрічковий конвеєр № 16.
Після подрібнення на дробарці СМД-110 продукт 0-160 по конвеєру №1 подається на грохот ГИЛ-52, сортувальня №1, з ситом 10*10 мм. Після грохочення верхній матеріал, щебенева суміш 0х10, конвеєром №2 подається на склад, а нижній матеріал 10-160 конвеєром №3 подається через накопичувальний бункер на дробарку КСД-1750 (аналог SANDVIK CH-430), звідки після дроблення, транспортується на грохот ГИЛ-53 сортувальня №2, з ситами 70*70, 40*40 та 5*5. Верхній матеріал +70 конвеєром №5 повертається на додроблювання на дробарку КСД-1750 (аналог SANDVIK CH-430), перший проміжний та нижній матеріали, щебінь 40х70 та відсів 0х5 конвеєрами №6 та №7 відповідно подаються на склад, а другий проміжний матеріал 5х40 конвеєром №8 через накопичувальний бункер, подається на конусну дробарку КМД-1750 (аналог SANDVIK CH-430), з якої дроблений матеріал 0х40 конвеєром №9 надходить на грохот ГИЛ-52, сортувальня №3 з решетами 40*40 та

20*20 з яких верхній матеріал +40 конвеєром №10 подається на додроблювання на дробарку КМД-1750 (аналог SANDVIK CH-430), середній матеріал 20x40 конвеєром №11 транспортується на склад, а нижній 0x20 конвеєром №12 подається на грохот ГИЛ-52, сортувальня №4, з решетами 10*10 та 5*5, з якого конвеєрами 13. 14 та 15 щєбінь фракцій 10x20, 5x10 та відсів подаються на склад готової продукції.

(загальні технічні характеристики, у тому числі параметри планованої діяльності (потужність, довжина, площа, обсяг виробництва тощо), місце провадження планованої діяльності)

2. Суб'єкт господарювання

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «МАРКОВЕЦЬКИЙ КАР'ЄР» (ТОВ «МАРКОВЕЦЬКИЙ КАР'ЄР»)

код ЄДРПОУ 36953095

адреса - 29000, Хмельницька область, місто Хмельницький, вулиця ЛІСОГРИНІВЕЦЬКА, будинок 18- В, квартира 82

телефон: +380678800391

(повне найменування юридичної особи, код згідно з ЄДРПОУ або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи - підприємця, ідентифікаційний код або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку у паспорті), місцезнаходження юридичної особи або місце провадження діяльності фізичної особи - підприємця (поштовий індекс, адреса), контактний номер телефону)

3. Уповноважений орган, який забезпечує проведення громадського обговорення

Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, Департамент екологічної оцінки та контролю

03035, м. Київ, вул. Митрополита Василя Липківського, 35,

тел./факс. (044) 206-31-40, (044) 206-31-50,

e-mail: OVD@mepr.gov.ua,

контактна особа від уповноваженого центрального органу: Котяш Лада Павлівна (найменування уповноваженого органу, місцезнаходження, номер телефону та контактна особа)

4. Процедура прийняття рішення про провадження планованої діяльності та орган, який розглядатиме результати оцінки впливу на довкілля

Відповідно до законодавства рішенням про провадження даної планованої діяльності буде:

- висновок з оцінки впливу на довкілля, що видається Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України, відповідно до вимог Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».

- спеціальний дозвіл на користування надрами, що видається Державною службою геології та надр України, відповідно до вимог Кодексу України Про надра.

- рішення замовника, якому надано спеціальний дозвіл на користування надрами з метою видобування корисних копалин загальнодержавного значення, на розроблення робочого проекту землеустрою щодо рекультивації земель, згідно вимог статті 54 Закону України «Про землеустрій»;

- дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, що видається обласною державною адміністрацією або центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, відповідно до Закону України «Про охорону атмосферного повітря»;

- дозвіл на спеціальне водокористування щодо скидання забруднюючих речовин у водний об'єкт, що видається територіальним органом центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері розвитку водного господарства, згідно вимог статті 49 Водного кодексу України.

(вид рішення про провадження планованої діяльності, орган, уповноважений його видавати, нормативний документ, що передбачає його видачу)

5. Строки, тривалість та порядок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля, включаючи інформацію про час і місце усіх запланованих громадських слухань

Тривалість громадського обговорення становить 25 робочих днів (не менше 25, але не більше 35 робочих днів) з моменту офіційного опублікування цього оголошення (зазначається у назві оголошення) та надання громадськості доступу до звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої додаткової інформації, визначеної суб'єктом господарювання, що передається для видачі висновку з оцінки впливу на довкілля.

Протягом усього строку громадського обговорення громадськість має право подавати будь-які зауваження або пропозиції, які, на її думку, стосуються планованої діяльності, без необхідності їх обґрунтування. Зауваження та пропозиції можуть подаватися в письмовій формі (у тому числі в електронному вигляді) та усно під час громадських слухань із внесенням до протоколу громадських слухань. Пропозиції, надані після встановленого строку, не розглядаються.

Тимчасово, на період дії та в межах території карантину, встановленого Кабіне-

том Міністрів України з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби (COVID-19), спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, до повного його скасування та протягом 30 днів з дня скасування карантину, громадські слухання не проводяться і не призначаються на дати, що припадають на цей період.

Громадські слухання (перші) відбудуться -

(зазначити дату, час, місце та адресу проведення громадських слухань)

Громадські слухання (другі) відбудуться -

(вказати дату, час, місце та адресу проведення громадських слухань)

6. Уповноважений центральний орган або уповноважений територіальний орган, що забезпечує доступ до звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої доступної інформації щодо планованої діяльності

Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, Департамент екологічної оцінки та контролю

03035, м. Київ, вул. Митрополита Василя Липківського, 35,

тел./факс. (044) 206-31-40, (044) 206-31-50,

e-mail: OVD@mepr.gov.ua,

контактна особа від уповноваженого центрального органу: Котяш Лада Павлівна (зазначити найменування органу, місцезнаходження, номер телефону та контактну особу)

7. Уповноважений центральний орган або уповноважений територіальний орган, до якого надаються зауваження і пропозиції, та строки надання зауважень і пропозицій

Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, Департамент екологічної оцінки та контролю

03035, м. Київ, вул. Митрополита Василя Липківського, 35,

тел./факс. (044) 206-31-40, (044) 206-31-50,

e-mail: OVD@mepr.gov.ua,

контактна особа від уповноваженого центрального органу: Котяш Лада Павлівна (зазначити найменування органу, поштову та електронну адресу, номер телефону та контактну особу)

Зауваження і пропозиції приймаються протягом усього строку громадського обговорення, зазначеного в абзаці другому пункту 5 цього оголошення.

8. Наявна екологічна інформація щодо планованої діяльності

Звіт з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності на 296 аркушів з додатками.

(зазначити усі інші матеріали, надані на розгляд громадськості)

Наведено в звіті з оцінки впливу на довкілля

(зазначити іншу екологічну інформацію, що стосується планованої діяльності)

9. Місце (місця) розміщення звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої додаткової інформації (відмінне від приміщення, зазначеного у пункті 6 цього оголошення), а також час, з якого громадськість може ознайомитися з ними

Меджибізька селищна рада, що знаходиться за адресою:

31530, Хмельницька область, Хмельницький район, смт. Меджибіж, вул. Пушкіна, буд. 5

тел. +38(097)-985-85-11,

контактна особа – Байдацька Світлана Леонідівна

Приміщення ТОВ «МАРКОВЕЦЬКИЙ КАР'ЄР», що знаходиться за адресою 29000, Хмельницька обл., місто Хмельницький, ВУЛИЦЯ ЛІСОГРИНІВЕЦЬКА, будинок 18- В, квартира 82, телефон: +380678800391, контактна особа – Сліпачук Борис Борисович

Копії Звітів з оцінки впливу на довкілля знаходяться в приміщеннях Меджибізької селищної ради і в приміщенні адмінбудівлі ТОВ «МАРКОВЕЦЬКИЙ КАР'ЄР», а також занесено до Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля – можливо ознайомитися за посиланням <http://eia.menr.gov.ua/uk/case/id-8195>.

Громадськість може ознайомитися з документами з 31.05.2022 року.

(найменування підприємства, установи, організації, місцезнаходження, дата, з якої громадськість може ознайомитися з документами, контактна особа)

Дах із сонячних батарей та система повторного використання води: Google відкрив новий кампус

Компанія Google побудувала для себе новий кампус, у якому сучасні технології забезпечують кращу екологічність не лише на етапі створення, а й під час експлуатації. Називається він Bay View.

Новий офіс уже відкрився для працівників у Сан-Франциско. Компанія будувала його цілих п'ять років.

Усе задля екології

Повідомляється, що компанія вперше повністю сама розробила проєкт, дизайн простору і з нуля побудувала будівлю.

Перед початком планування співробітників опитали про найзручніше робоче місце і на основі їхніх побажань архітектори поєднали на одному рівні простори для командної та індивідуальної роботи. Як пишуть у блозі, перевагу віддали саме досвіду людей у будівлі, а не зовнішньому вигляду.

У кампусі використовуються принципи «біофільного дизайну». З кожного робочого місця є вид на вулицю, всередині багато зелених рослин, а на вікнах — автоматичні штори, які відкриваються й закриваються в залежності від погоди та часу доби.

Всередині будівлі працюють дві кухні та сім кафе. Там не застосовується газ, а тільки електрика.

Сонячні батареї на даху будівлі й вітряні станції забезпечуватимуть будівлю електрикою 90 відсотків часу.

Всі потреби в непитній воді задовольняються за рахунок рідини, що генерується в кампусі або біля нього. Ставки збирають дощову воду цілий рік, стічні води проходять через систему очищення для змиву в туалетах і поливу рослин.

Система вентиляції використовує 100 відсотків зовнішнього повітря (за даними

компанії, звичайні системи — близько 20-30 відсотків).

Для будівництва та оздоблення використовувалися матеріали без токсичних речовин. Перевірили все — починаючи від килимів, плитки, фарб, труб, фанери та меблів.

Кампус нагрівається та охолоджується за допомогою геотермальних паль. Компанія зазначає, що їхня геотермальна установка є найбільшою в Північній Америці. Величезна система геообміну інтегрована в структуру, зменшуючи кількість води, яка зазвичай використовується для охолодження, на 90 відсотків — це дорівнює п'яти мільйонам галонів води на рік.

У дворах Bay View розмістили твори мистецтва місцевих художників за програмою Google Artist In Residence. Ілюстрація стосується екології району затоки та допомагає орієнтуватися в будівлі. А поряд знаходяться вербові гаї.

Зараз компанія завершує будівництво ще одного кампуса під назвою Charleston East.

Джерело: tech.24tv.ua

Наразі ситуація із забезпеченням питною водою особливо критична у Маріуполі, тисячі людей використовують брудні джерела у пошуках будь-якої води, яку тільки можна знайти.

Великі міста Донецької та Луганської областей також відрізані від постачання води, окрім того, ще 340 000 людей втраять водопостачання, якщо вичерпаються запаси водосховища в Горлівці. На початку березня у містах Суми та Чернігів відбулися серйозні перебої з водою, також сильно постраждала система водопостачання Харкова.

«Маленькі діти, що живуть у зонах конфліктів, у 20 разів частіше вмирають від діарейних захворювань від споживання небезпечної води, ніж від прямого насильства внаслідок війни, — сказав голова офісу ЮНІСЕФ в Україні Мурат Шахін. — Де б вони не перебували, доступ дітей до води не повинен бути під загрозою через війну — для дітей це питання життя та смерті».

Україна отримала нову технологію

На початку травня Україна отримала інноваційну технологію з очищення забрудненої води та виробленню гігієнічно безпечної питної води в будь-яких польових умовах та зонах гуманітарних катастроф без використання електроенергії. Це стало можливим завдяки зусиллям Благодійного фонду «Можемо разом» та домовленостям про постачання з австрійською компанією BASU.

12 мільйонів літрів чистої води зможуть отримати регіони, що більш за всіх потерпіли від російської агресії. Засоби реалізації технології будуть передані благодійни-

12 мільйонів літрів чистої води: Україна отримала інноваційну технологію

ками до Державної служби надзвичайних ситуацій України, яка проведе їх розподіл у місця, де зараз в них є найбільша потреба.

«Відсутність чистої води в містах, де проходять активні бойові дії, призводить до ще більшого поглиблення гуманітарних катастроф та потенційно виникненню епідемій, — розповідає Оксана Гуляєва — директор благодійного фонду «Можемо разом», що провів домовленості про постачання систем з Європи. — Отримана нами запатентована технологія здатна знезаражувати воду та вбивати шкідливі бактерії. Це ноу-хау, що використовується як у Європі, так і у країнах із відсутнім доступом до чистої питної води. Командою нашого фонду від імені усіх українців ми щиро дякуємо пану Херберту Венделу (Herbert Wandl), засновнику BASU — компанії-виробника за надання допомоги. Завдяки нашим спільним зусиллям українці, що опинилися в зонах лиха будуть забезпечені чистою водою».

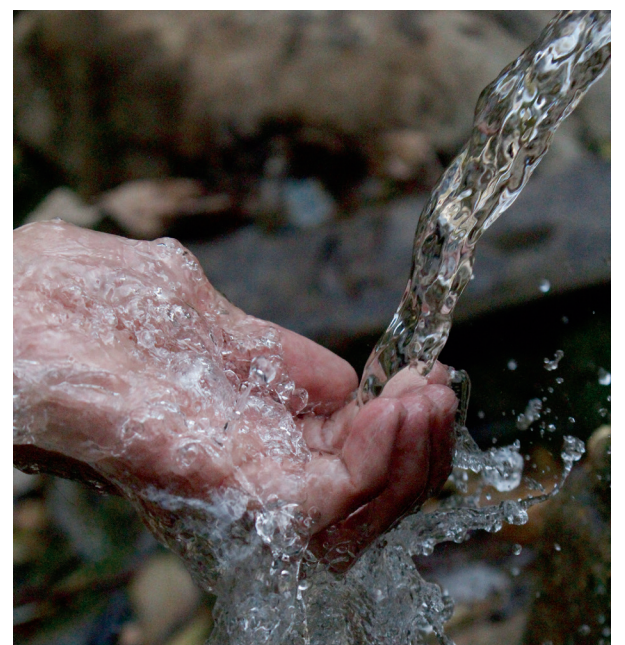
Крім централізованого використання, технологія також може бути застосована як невеликими групами людей, так і персонально. Для цього дезінфекційний концентрат буде розфасований у пляшки по 1, 2, 5 та 10 літрів, а також індивідуальні шприци для самостійного очищення води на передовій.

Також в Україну поставлена велика партія дезінфекційної рідини BASOQUELL 710 на водній основі, що використовується

як засіб очищення, дезінфекції та стерилізації поверхонь та приміщень. Засіб видаляє водорості, грибки, грибки (*C.albicans*), віруси (включаючи HBV, HCV, ВІЛ, Rota, Corona, Noro), також діє ефективно та надійно проти мікробів та бактерій.

За даними UNICEF 1,4 мільйона людей залишилися без водопостачання на сході України. Пошкодження мереж та перебої в електропостачанні залишили ще 4,6 мільйона людей по всій країні без належного доступу до безпечної для вживання води. Загалом, понад 6 мільйонів людей в Україні щодня стикаються із труднощами із доступом до питної води, яка є однією із головних потреб людини.

Джерело: tech.24tv.ua

У WEF опублікували 6 порад для декарбонізації ланцюга поставок

Оскільки Генеральний секретар ООН Антоніу Гутерреш описує останній кліматичний звіт Робочої групи МГЕЗК як «Червоний код для людства», декарбонізація ланцюгів поставок стає обов'язковою

Експерти підготували шість кроків для допомоги організаціям у декарбонізації ланцюга поставок та власних операцій, через залучення постачальників.

Адже для пом'якшення кліматичних змін, така декарбонізація ланцюга може бути одним із найефективніших заходів, повідомляє World Economic Forum (WEF).

Хоча зацікавлені учасники ринків вживають заходів, щоб зробити свою діяльність нейтральною від викидів вуглецю, зокрема купують електроенергію з ВДЕ, доповнюють її сонячною енергією на даху, купують достатні вуглецеві кредити, інвестують в зелені ініціативи тощо, декарбонізація ланцюга поставок є однією з найбільш впливових факторів протидії кліматичним змінам.

“Якщо ви не є енергоємним гравцем важкої промисловості, таким як виробник сталі, є ймовірність, що викиди парникових газів від ваших операцій є лише частиною викидів, що утворюються в цілому”, – йдеться в матеріалі.

Шість кроків до декарбонізації ланцюга поставок

1. Підключіть постачальників до CDP, міжнародної неприбуткової організації з оцінки впливу на навколишнє середовище, щоб мати уявлення про кліматичні заходи постачальників та встановлювати очікування щодо їхньої відданості цілям і вимірювати прогрес у їх досягненні.

2. Використовуйте ці дані для вибору постачальників. Збираючи перевірені дані від постачальників щодо їхніх викидів та кліматичної зрілості, а також завдяки точним уявленням, керованим даними, покупці можуть вибирати постачальників на основі їх зрілості щодо кліматичних заходів.

3. Використовуйте досвід партнерських організацій, таких як CDP, SME Climate Hub або Всесвітня рада бізнесу зі сталого розвитку, щоб підтримати постачальників у підході компаній до кліматичних заходів.

4. Організації та їхні постачальники, по суті, працюють в одній галузі, тому часто відносно легко визначити можливості для декарбонізації під час оцінки на місці. Наприклад, відвідуючи виробниче підприємство постачальника в Китаї, можна легко визначити можливості енергоефективності для економічно ефективного скорочення викидів вуглецю.

5. Стимулюйте постачальників. Як мінімум, дайте визнання за їхнє скорочення викидів вуглецю для підтримки свого бренду. Крім цього, постачальникам, які вживають конкретних заходів щодо кліматичних заходів, можна запропонувати покращені умови оплати.

6. Виступайте за кліматичні дії. Зробіть все, щоб зробити декарбонізацію «ною нормою» не лише у вашій галузі чи секторі, а й у всій галузі в цілому та разом із партнерською мережею.

Наприклад, об'єднайтеся зі своїми партнерами, щоб узгодити практику сталих державних закупівель і пропагувати стійкі процеси державних закупівель.

Окрім того, експерти радять укласти віртуальні угоди про закупівлю електроенергії (VPPA) з постачальниками, які спільно зобов'язуються не тільки купувати відновлювану енергію, а й підтримувати фінансування нових проєктів відновлюваної енергії, таких як вітрові та сонячні електростанції, допомагаючи «озеленити мережу».

Також у декарбонізації допоможуть принципи циркулярної економіки та заохочення до них постачальників. Адже це не лише потужна стратегія для пом'якшення сьогоdnішнього нестабільного темпу видобутку природних ресурсів, а й можливість покращити прибуток бізнесу, максимізуючи цінність протягом усього життя.

Наприклад, у США та Нідерландах Philips виконує свої зобов'язання щодо повернення та відновлення медичного обладнання та повторного використання деталей та матеріалів, щоб дати їм друге життя.

Щоб досягти цілей з декарбонізації також радять зробити її вимогою. Адже кожен постачальник матиме свій власний ланцюжок поставок, у якому цілком можливо, що буде застосовано значний коефіцієнт впливу.

“Тож будьте сміливими – ставте цілі, керуйте та звітуйте про прогрес, а також об'єднуйтеся, щоб забезпечити стійкість ланцюга поставок умовою для успішного функціонування підприємства”, – зазначає WEF.

Також в матеріалі наголосили, що оскільки Генеральний секретар ООН Антоніу Гутерреш описує останній кліматичний звіт Робочої групи МГЕЗК як «Червоний код для людства», декарбонізація ланцюгів поставок стає обов'язковою.

У Львові запустили біогазову станцію, яка забезпечить енергією сотні сімей

У Львові на Грибовицькому полігоні твердих побутових відходів (ТПВ) запустили біогазову електростанцію, яка вироблятиме понад 800 тисяч куб. м. газу на рік.

Об'єкт побудовано в рамках спільного проєкту НАК “Нафтогаз України” та групи компаній Clear Energy.

“Я вважаю надзвичайно важливим, що навіть у таких складних умовах війни ми все одно продовжуємо розвиватися та реалізовувати подібні проєкти.

Завдяки біогазовій електростанції 38 гектарів сміттового полігону, який викидає мільйони кубометрів шкідливого звалищного газу, стануть джерелом енергії для навколишніх домогосподарств”, – зазначив голова правління НАК “Нафтогаз України” Юрій Вітренко.

В матеріалі пояснили, що звалищний газ формується під час анаеробного розкладу органічних решток відходів, тобто без доступу повітря, та є однією з причин пожеж і вибухів на звалищах. Технологія дозволить не тільки знизити викиди метану, а й пов'язані з цим викиди летючих органічних сполук та інших забруднювачів повітря.

Міський голова Львова Андрій Садовий зазначив, що рекультивація полігону у Великих Грибовичах є надзвичайно важливим проєктом для Львова.

“Ми реалізуємо його завдяки підтримці європейських банків. Він входить до комплексного плану вирішення проблеми з відходами у Львові. Наразі триває технічна рекультивація, яка включає в себе спорудження системи збору, підготовки та утилізації полігонного газу з генерацією електричної енергії. Переконали, що відкриття біогазової електростанції та робота у синергії з “Нафтогаз” та Clear Energy стане новим кроком у цій важливій справі”, – каже Садовий.

На станції встановлено австрійське обладнання Jenbacher, яке використовується в біогазових проєктах по всій Європі.

Співзасновник та голова наглядової ради Групи Clear Energy Петро Багрий пояснив, що станція вироблятиме 2 645 тисяч кВт/год на рік, що дозволить заощадити понад 800 тисяч кубів природного газу.

“Це дає можливість забезпечити “зеленою” електроенергією близько 735 домогосподарств і разом з тим скоротити викиди CO₂ в атмосферу обсягом близько 30 тисяч тонн на рік”, – сказав він.

Збір біогазу здійснюється за допомогою свердловин, які рівномірно розташовані по тілу полігона, та системи збору поверхневих газів.

У США SEC планує протидіяти неправдивим заявам щодо інвестицій ESG

Проект правил SEC ґрунтується на «правилі найменування»

Регулятор цінних паперів США (SEC) збирається боротися з перебільшеними екологічними, соціальними та управлінськими повноваженнями в інвестиційних продуктах, готуючи правила для індустрії стабільних фондів.

Правила будуть визначати розкриття інформації, яку мають здійснювати інвестиційні фонди, у назві яких є такі терміни, як «ESG», «стабільний» або «низьковолецевий», повідомляє Financial Times.

Правила вимагатимуть інформації про те, як продаються фонди ESG, як ESG включено в інвестування та як ці фонди голосують на щорічних зборах компаній.

За інформацією постачальника даних Morningstar, наприкінці першого кварталу 2022 року активи глобальних фондів стійкого розвитку становили \$2,77 трлн в порівнянні з \$1 трлн у 2019 році.

Більш широка категорія інвестування ESG охоплює екологічні та кліматичні міркування, інвестування впливу на соціальне благо, а також фонди, які виділяють галузі тютюну та вогнепальної зброї.

«Наразі існує широкий діапазон того, що менеджери активів можуть розуміти під певними термінами та які критерії вони можуть використовувати. Можливо, настав час, щоб було легше визначити, чи дійсно фонд є тим, за кого він себе видає», — сказав Гері Генслер, голова SEC.

Голосування щодо проекту правил для громадського обговорення має відбутися 25 травня. Агентство вже озвучило більш жорстку позицію з цього питання.

Так було оголошено про юридичне врегулювання на суму \$1,5 мільйона доларів, яке вперше пов'язано з описами ESG фондів, проти відділу інвестиційних радників BNY Mellon через звинувачення у викривленні та упущенні інформації про критерії ESG для взаємних фондів, якими він керував.

В BNY Mellon зазначили, що жоден із пропонованих стабільних фондів не був цільовим регулятором і що він оновив матеріали свого фонду.

Проект правил SEC впливає з аналізу ринку ESG, проведеного у квітні 2021 року. Він ґрунтується на «правилі найменування», прийнятому в 2001 році, згідно з яким кошти повинні інвестувати щонайменше 80% активів у спосіб, запропонований назвою.

Наприклад, акціонерний фонд не може мати більше 20% готівки або казначейських облігацій.

Джилл Фіш, професор права з цінних паперів у Penn Law, попередила, що важкі норми в такій галузі як ESG, можуть мати негативний вплив на ринкові інновації в цій сфері.

Розкриття інформації про фонди вже стало більш «розширеним» у сфері, де немає ринкового консенсусу щодо того, що є ESG-фондом.

«Правило, яке намагається стандартизувати, що є фондом ESG, стане великим кроком назад для людей, які хочуть інвестувати в цей простір. Стандартизація — це не те саме, що чіткість», — сказала Фіш.

SEC також запропонував більш суворі рекомендації щодо корпоративного розкриття кліматичних даних, оприлюднивши в березні правила, які змусять державні компанії розкривати свої прямі викиди парникових газів і перевіряти їх третьою стороною.

Асоціація інвестиційних радників закликала SEC надати свободу дії у своїй пропозиції щодо довірчих обов'язків професіоналів перед клієнтами.

«Ми будемо занепокоєні, якщо SEC обмежить або зобов'яже фідуціарів врахувати будь-які фактори, включаючи ESG», — сказала Гейл Бернстайн, генеральний юрисконсульт IAA. Дженніфер Хан, керівниця відділу глобального регулювання в Асоціації керованих фондів, сказала, що будь-яке правило повинно допомогти внести ясність для альтернативних менеджерів активів, які беруть участь у стратегіях ESG, і бути відкаліброваним відповідно до різних потреб інституційних та роздрібних інвесторів.

Анонімне опитування Харріса для Google Cloud показали, що 58% генеральних директорів у всьому світі та 68% у США заявили, що їхні компанії винні у грінвошингу. Ще 66% поставили під сумнів, чи були зусилля їх компанії в галузі сталого розвитку справжніми чи ні, повідомляє Green Queen.

У дослідженні про роль у подоланні зміни клімату взяли участь майже 1500 генеральних директорів і керівників C-suite компаній з понад 500 співробітниками.

Як повідомляла ЕкоПолітика раніше, у США інвестори провідних банків не підтримали кліматичні пропозиції.

Розвиток ВДЕ та зеленого водню в Європі буде прискорено у відповідь на війну Росії – DNV

Європа відмовиться від російського газу й фактично декарбонізується швидше через вторгнення Росії в Україну.

Про це йдеться в оновленому огляді енергетичного переходу, який зробила Міжнародна сертифікаційна і класифікаційна компанія DNV, інформує пресслужба Держенергоефективності.

Аналітики DNV прогнозують стрімке збільшення встановленої потужності сонячної енергетики на 20% до 2026 року. Водночас виробництво та використання зеленого водню, за їхніми розрахунками, зросте на 25% швидше до 2030 року.

Згідно з оновленим аналізом, очікують, що у 2024 році 34% енергетичного балансу в Європі становитиме невикопне паливо, що на 2% більше, ніж у довоєнному прогнозі DNV.

Тим часом загальне споживання газу впаде на 9% у 2024 році порівняно з довоєнною моделлю. Окрім того, уважають у DNV, відстрочене виведення з експлуатації частини ядерної потужності континенту є ще одним компонентом заповнення відповідного пробілу.

Водночас попит на зелений водень у 2030 році буде на 25% вищим, ніж у довоєнних прогнозах, а ціни на відновлювані джерела енергії будуть на 12% нижчими.

Як явний знак того, що уряди діють швидко, уряд Німеччини ухвалив так званий Великодній пакет заходів щодо реформування енергетичного законодавства та збільшення частки відновлюваних джерел в електроенергетиці до 80% у 2030 році і майже до 100% до 2035 року.

«Але хоча оновлений енергетичний огляд DNV передбачає, що Європа поступово відмовиться від російського газу найближчими роками, він не передбачає сценарію, за яким потоки російського газу припиняться майже негайно — чи то через ембарго, чи то через перекриття Путіним газових кранів, — повідомив генеральний директор підрозділу енергетичних систем DNV Дітлев Енгель під час заходу WindEurope 2022 у Більбао, Іспанія.

DNV очікує, що для споживачів високі ціни на енергоносії й далі зростатимуть. У 2024 році в Європі ціни на електроенергію будуть на 12% вищими, ніж у випадку коли б континент не відмовився від російських енергоресурсів. Зростання цін на товари також вплине

Джерело: Ecopolitic.com.ua

Джерело: Ecopolitic.com.ua

Сільське господарство потребує доступних добрив та палива

Європейські фермери розкритикували органічне землеробство в рамках Зеленої угоди через його низьку ефективність, адже світ знаходиться на межі глобального дефіциту продовольства.

Про це розповів член Глобальної мережі фермерів Маркус Холткоеттер з Німеччини, повідомляє AgWeb.

Він зазначив, що наразі вартість продуктів харчування зростає швидше, ніж загальна інфляція.

«Європейська зелена угода», яка передбачає значне скорочення використання добрив і засобів захисту рослин, наполягала на тому, щоб 25% усіх європейських сільськогосподарських угідь стали органічними.

Холткоеттер зазначив, що це була сумнівна стратегія в період рясного процвітання, а наразі ситуація загострилася.

Так на долю Росії та України припадало більше чверті світового виробництва пшениці, а Індія, яка є другим за величиною виробником пшениці у світі, заборонила експорт.

«Органічне землеробство неефективне, потребує землі та дуже дороге, і воно

Аграрії розкритикували органічне землеробство на тлі дефіциту продовольства

залишило б голодні мільярди, якби його впровадили в усьому світі», — сказав Бьорн Ломборг, який виробляє на 29-44% менше їжі, ніж звичайні форми сільського господарства.

В матеріалі навели приклад Шрі-Ланки, де у 2021 році за наказом президента фермери перейшли на органічне виробництво, що, спільно з наслідками пандемії COVID-19, призвело до нестачі основних продуктів харчування, ліків та палива.

«Настав час діяти. Європейські зернові фермери, такі як я, приймають рішення про посів восени 2022 року, готуючись до врожаю 2023 року», — сказав Холткоеттер.

Він також додав, що галузь потребує доступних добрив та палива. «Нам потрібен доступ до інноваційних технологічних продуктів, які захищають посіви від бур'янів, шкідників, хвороб та екстремальних погодних умов.

Нам потрібна політика, яка охоплює все, від точних застосувань до сучасних технологій захисту насіння та рослин», — сказав він.

Холткоеттер пояснив, що Європа може

досягти багатьох своїх кліматичних цілей, використовуючи досвід сільськогосподарських технологій, а не ідеологію.

«На моїй фермі, наприклад, ми використовуємо покривні культури понад 25 років.

Це допомагає видалити вуглець з атмосфери і помістити його в землю.

Ми також практикуємо мінімальну обробку ґрунту, який обмежує ерозію, покращує біорізноманіття та зменшує кількість парникових випадків», — поділився він.

Холткоеттер додав, що можливо виробляти їжу, яку потребує світ, і досягати цілей стратегії Зеленої угоди ЄС без загрози для продовольчої безпеки.

Нагадаємо, Антонію Гутерріш заявив, що п'ятій частині людства загрожує голод через війну в Україні.

Як повідомляла ЕкоПолітика раніше, майже 40% площі суші на Землі зазнали деградації внаслідок людської діяльності.

Джерело: Ecopolitic.com.ua

EPS встановить першу систему уловлювання вуглецю на танкерах

Filtree System також видаляє залишки олії та тверді частки з промивної води та зменшує її кислотність

Компанія Eastern Pacific Shipping (EPS) підписала остаточну угоду з роттердамською компанією Value Maritime (VM) про встановлення систем уловлювання та фільтрації вуглецю на двох танкерах з можливістю оснащення ще трьох суден.

Технологія Filtree System дозволяє судам уловлювати до 40% викидів CO₂, з потенціалом перевищити 90% у майбутньому, повідомляє Carbon Capture World.

Очікується, що встановлення на борту M/T Pacific Cobalt буде завершено до кінця 2022 року, а встановлення на борту M/T Pacific Gold планується завершити до кінця першого кварталу 2023 року.

Роботи з проектування та планування тривають. Судна з дедвейтом 49 700 тонн будуть оснащені системою Filtree System від VM — збірною системою очищення газу, яка фільтрує сірку та 99% твердих частинок.

Система включатиме модуль захоплення вуглецю, що заряджатиме вбудований акумулятор CO₂, який буде розряджатися в порту.

Вловлений вуглець буде використо-

вуватися споживачами CO₂, наприклад, у теплицях, або вводиться в мережі для зв'язування. Розряджена батарея буде повернута на судно для нового циклу.

«Партнерство з VM є великим кроком вперед для EPS та енергетичного переходу в галузі.

Технологія уловлювання вуглецю відсутня в нашому існуючому кейсі рішень для зниження викидів, який сьогодні складається в основному з альтернативного суднового палива.

Ми віримо, що технологія уловлювання вуглецю має значні перспективи для скорочення викидів для існуючих і майбутніх океанських суден.

У поєднанні з альтернативними видами палива, біопаливом та іншими рішеннями, уловлювання вуглецю є вирішальним кроком у прискоренні зусиль судноплавної промисловості з декарбонізації, що випереджають цілі міжнародної морської організації», — заявив генеральний директор EPS Сиріл Дуко.

Він також додав, що оснащуючи танкери системами VM, EPS сподівається довести промисловості, що уловлювання вуглецю є життєздатним і масштабованим варіантом, доступним прямо зараз.

«Запровадження нашої технології фільтрації та уловлювання вуглецю на ринок танкерів було нашою метою з самого початку. Реалізація цього бачення з далекоглядними партнерами, такими як EPS — це здійснена мрія.

Разом ми робимо сталі транспортування та скорочення викидів у цьому сегменті більше не нездійсненною мрією. Це відбувається сьогодні, і ми пишаємось тим, що це відбувається з EPS», — сказав Маартен Лодевейкс, співзасновник і директор Value Maritime.

Окрім уловлювання вуглецю, Filtree System також видаляє залишки олії та тверді частки з промивної води, забезпечуючи нейтралізацію її pH, що сприяє зменшенню підкислення морської води.

EPS і VM також вивчають можливості майбутньої співпраці, такі як розгортання системи Filtree System на борту EPS, включаючи нове покоління контейнеровозів.

EPS є міжнародною компанією з управління суднами зі штаб-квартирою в Лондоні.

Нагадаємо, Airgas випробує «найпотужнішу» вантажівку Hyzon на водневому двигуні.

Як повідомляла ЕкоПолітика раніше, британська компанія розробила дешеву технологію вловлювання вуглецю водоростями.

Джерело: Ecopolitic.com.ua

Названі спільні дії ЄС для досягнення доступної, безпечної та стійкої енергетики в рамках REPowerEU

В ЄС підготували термінові заходи для регулювання цін на енергоносії

Європейська програма REPowerEU допоможе позбутися надмірної залежності від викопного палива з Росії задовго до 2030 року.

Забезпечення компаній і домогосподарств доступною, безпечною та чистою енергією вимагає рішучих дій, зокрема для негайного зниження цін і забезпечення газом на наступну зиму, повідомляє Єврокомісія.

Протягом останніх місяців Європа стикається з високими та нестабільними цінами на енергоносії, а військова агресія РФ та проблеми з безпекою поставок посилюють ситуацію.

“Доводи щодо швидкого переходу на чисту енергетику в рамках Європейської зеленої угоди ніколи не були сильнішими та чіткішими”, – йдеться в матеріалі.

В ЄС підготували термінові заходи для регулювання цін, серед яких:

- підтримка роздрібних цін на енергоно-

сії шляхом підтвердження можливості регулювання цін, щоб захистити споживачів і економіку;

- рекомендації з тимчасових податкових заходів щодо непередбачених прибутків та використання доходів від торгівлі викидами, щоб уряди могли послабити тиск на домашніх споживачів;

- заходи державної допомоги: консультації з державами-членами щодо потенційних тимчасових рамок надання допомоги компаніям, які стикаються з високими витратами на електроенергію;

- ринкові дії, що оцінюють варіанти покращення структури ринку електроенергії.

Для забезпечення Європи газом на наступну зиму встановлені цільові показники наповнення газосховищ на 90% до 1 жовтня, також передбачені стимули для їх поповнення. Газосховища позначені як критична інфраструктура.

ЄС підтримуватиме скоординовані операції по заправці газом, наприклад, шляхом спільних закупівель, збору замовлень та відповідних поставок.

Також продовжується розслідування дій операторів, зокрема “Газпрому”.

REPowerEU також забезпечить:

- встановлення більшої кількості сонячних панелей на дахах та теплових насосів, а також економії енергії, для зменшення залежності від викопного палива, щоб будівлі стали більш енергоефективними;

- прискорення використання ВДЕ, щоб мінімізувати час на впровадження проєктів з ВДЕ та вдосконалення мережевої інфраструктури;

- декарбонізацію промисловості шляхом прискорення переходу до електрифікації та відновлюваного водню та розширення низьковуглецевих виробничих можливостей;

- диверсифікацію поставок газу та роботу з міжнародними партнерами, щоб відійти від російського газу та інвестувати в необхідну інфраструктуру;

- подвоєння амбіції ЄС щодо виробництва біометану до 35 млрд м3 на рік до 2030 року, зокрема з сільськогосподарських відходів та залишків; прискорення розвитку водневої інфраструктури, сховищ і портів.

Джерело: Ecopolitic.com.ua

Планується, що всі існуючі атомні електростанції будуть закриті до 2064 року.

Щоб досягти чистих нульових викидів вуглецю до 2050 року у США необхідно щороку будувати щонайменше 31 нову атомну електростанцію, що унеможливає відмову від викопного палива за допомогою ядерної енергії.

До 2050 року необхідно побудувати 881 нову АЕС, проте за останні десять років не було створено жодного нового атомного блоку, повідомляє Donn Dears.

Донн Дірс є старшим керівником компанії GE у відставці, що спеціалізується на виробництві електроенергії, з великим міжнародним досвідом.

В матеріалі пояснили, що для заміни всієї електроенергії, виробленої викопним паливом у 2021 році необхідно побудувати 304 нові АЕС, адже обсяг енергії з викопного палива складає 2 512 мільярдів кВт-год.

Наразі в США діють 94 АЕС, які виробляють 18,9% з 4,116 млрд кВт-год. У середньому кожна існуюча АЕС у 2021 році виробляє 8,3 млрд кВт-год.

Також до 2050 року необхідно 497 нові АЕС для забезпечення енергією всіх легкових транспортних засобів з батареєю

Відмова від викопного палива за допомогою ядерної енергії неможлива

(BEV) та опалення будинків, замість природного газу.

“Національна лабораторія з відновлюваної енергії (NREL) визначила, що загальне споживання електроенергії подвоїться, якщо всі легкі транспортні засоби будуть BEV, а будинки покладаватимуться на електроенергію для опалення.

Гідроенергію неможливо збільшити вдвічі, і без збільшення інших відновлюваних джерел додаткова електроенергія, необхідна для виробництва атомної енергії, дорівнюватиме кількості, виробленої всіма методами в 2021 році, тобто 4,116 млрд кВт-год”, – зазначено в матеріалі.

Для забезпечення виробництва достатньої кількості водню для виробництва сталі та цементу, які відповідають нульовим вимогам щодо вуглецю необхідно 80 нових АЕС.

Адже цементна промисловість додатково потребує технологій захоплення та секвестрації вуглецю.

Загальна кількість нових атомних електростанцій для досягнення чистого нульо-

вого викиду вуглецю до 2050 року становить 881.

Проте з 2032 року планується зупинка АЕС, якщо їх ліцензії на експлуатацію не будуть оновлені, а всі існуючі атомні електростанції будуть закриті до 2064 року.

Дірс зазначив, що розрахунки кількості нових АЕС не включали додаткові потужності, які замінять будь-які зупинені до 2050 року.

Термін служби вітряної та фотоелектричної енергії становить 20 років. Це означає що: Усі 54 244 вітряні турбіни та всі сонячні панелі, встановлені до 2022 року, також доведеться замінити на додаткові атомні електростанції до 2050 року.

Усі вітрові турбіни та всі сонячні панелі, встановлені до 2030 року, також доведеться замінити на додаткові атомні електростанції до 2050 року.

Ці додаткові атомні електростанції не були включені в наведені вище розрахунки.

Джерело: Ecopolitic.com.ua

У США протестують передові технології для екологізації урядових будівель

Нові технології є різновидом інноваційних удосконалень, які можна масштабувати для сотень тисяч будинків

Адміністрація служб загального призначення США (GSA) в рамках програми «Green Proving Ground» відібрала шість технологій які можуть допомогти уряду досягти нульових викидів від федеральних будівель до 2045 року

Також адміністрація президента Байдена поставила амбітні цілі у галузі енергетики та викидів вуглецю, зокрема використання 100% чистої енергії до 2030 року та придбання до 2035 року транспортних засобів, які не працюють на газі, повідомляє Fast Company.

Федеральний уряд має 300 000 будівель та парк з 600 000 легкових та вантажних автомобілів. Третина цих будівель є історичними спорудами, які неефективні за сучасними стандартами.

В рамках програми GSA використає деякі будівлі для оцінки ефективності відібраних технологій, щоб скоротити вплив федерального уряду на навколишнє середовище, серед яких використання прозорі плівки, яка підвищує теплову ефективність вікон, система відстеження, яка дозволяє фотоелектричним панелям слідувати за сонцем, теплові насоси, які використовують уловлений CO₂.

Нові технології є різновидом інноваційних удосконалень, які можна масштабувати для сотень тисяч будинків.

Програма GPG, запущена у 2015 році, оцінила десятки технологій у федеральних будівлях, включаючи водозберігаючі пристрої, більш ефективні установки опалення та кондиціонування повітря, а також передові системи керування освітленням.

Випробувавши ці технології в кількох будівлях та запровадивши їх у більш ніж 500 будівлях, програма заощадила \$16 мільйонів на рік на витратах на електроенергію.

В матеріалі зазначили, що з огляду на цілі адміністрації Байдена щодо енергії та викидів потреба в нових будівельних технологіях та обладнанні стає ще більш гострою.

«У майбутньому нам потрібно керувати об'єктами по-іншому», – каже Кевін Пауелл, директор з нових будівельних технологій Служби громадських будівель GSA.

Він пояснив, що шість технологій, відібраних для цього річної програми, мають потенціал для прискорення енергетичного переходу, який відбувається в рамках федерального уряду.

Однією з них є нова двонаправлена система зарядки електромобілів, яка дозволяє електромобілям у федеральному парку відключатися від мережі, одночасно повертаючи енергію в будівлі під час пікових навантажень.

Таким чином вони слугуватимуть мобільними батареями, які можуть забезпечувати будівлі енергією, коли її покупка з мережі має високу вартість або високі викиди вуглецю.

Така технологія компанії Fermata Energy (Вірджинія) вже була прийнята деякими невеликими електричними компаніями.

Ще одна технологія, обрана для тестування – плівка, яку можна наклеїти на старі вікна з одинарним склом, щоб вони могли краще знижувати теплопередачу у літні місяці та проникнення холоду взимку.

Розробка компаній 3M та NGS заснована на матеріалі, який знижує витрати на електроенергію на 25%.

Пауелл каже, що зменшення витрат енергії на неефективні вікна та інші елементи зовнішнього вигляду будівлі є однією з найбільших можливостей для покращення федеральних будівель.

Теплові насоси також охоплені програмою GPG. Оскільки вони вловлюють і повторно використовують теплову енергію, вони набагато ефективніші для опалення та охолодження будівель, ніж традиційні системи, і все частіше використовуються в житлових будинках.

Тепловий насос, вибраний для програми, розроблений Dalrada Corp. (Каліфорнія), використовує CO₂ як холодоагент, що раніше було доступно лише в промислових масштабах.

Він може створювати температури від -30 до 121 градуса за Цельсієм, використовуючи набагато менше енергії, ніж звичайні системи. Пауелл зазначив, що якщо теплові насоси виконають свої функції, то технологія змінить «гру».

Частина програми Green Proving Ground полягає в тому, щоб ці нові технології та американські компанії, які їх розробили, розширилися, адже якщо вони можуть працювати у федеральних офісах та історичних будівлях, вони можуть працювати скрізь.

В СМІ спрогнозували зростання глобального ринку упаковки без відходів до 2028 року

Глобальний ринок упаковки без відходів оцінюється в \$1431,93 млн у 2021 році та, як очікується, буде зростати на рівні 9,4% протягом прогнозованого періоду (2021-2028) і досягне \$2415,9 млн.

Про це йдеться у дослідженні консультативної організації з глобальної ринкової аналітики Coherent Market Insights (CMI). В матеріалі зазначили, що все більше людей усвідомлюють необхідність скорочення використання традиційних методів пакування, таких як пластикова упаковка, яка може залишати відходи та завдавати шкоди навколишньому середовищу.

Згідно з даними US EPA (Агентство захисту навколишнього середовища) у 2020 році, за підрахунками, майже 42% всіх викидів парникових газів спричинені виробництвом і використанням товарів, включаючи харчові продукти, а також упаковку.

Відходи, що утворюються з упаковки, в кінцевому підсумку потрапляють на звалища або скидаються в океани, що негативно впливає на водну біоту і спричиняє утворення смітєвих островів.

Упаковка без відходів зазвичай відома як процедура пакування, при якій матеріали або повністю використовуються повторно, або переробляються.

Виробники упаковки досліджують потенціал упаковки натуральних продуктів, таких як кукурудзяний крохмаль, гриби тощо. Замість пластикової упаковки багато виробників переходять на мінімальну упаковку та використовують такі матеріали, як дерево, а також екологічно чисті та багаторазові матеріали.

Так крафтова пивоварня Saltwater Brewery виготовляє їстівні упаковки з ячменю та пшениці, які можуть стати їжею для риб в океані. Компостовані пакувальні матеріали також є хорошою альтернативою, наприклад, упаковка кави компанії Level Ground Trading виготовляється з деревної маси, яка повністю біологічно розкладається.

Основні гравці, що працюють на глобальному ринку безвідходної упаковки, включають Loop Industries Inc., PulpWorks Inc., Avani Eco, Loliware, Lifepack, Aarohana Ecosocial Development, Package Free, GO Box, World Centric і Biome.

Такі бренди, як Unilever і Coca-Cola, виступають з ініціативами, щоб визнати необхідність рішень пакування без відходів. У 2019 році Coca-Cola запустила ініціативу «Світ без відходів» з метою використання 50% перероблених матеріалів до 2030 року, компанія також планує збирати та повторно використовувати одну банку або пляшку для кожного проданого продукту.

Джерело: Ecopolitic.com.ua

Джерело: Ecopolitic.com.ua

У Румунії Rompetrol Rafinare інвестувала \$4,2 млн в екомодернізацію нафтопереробного заводу

Проект матиме позитивний вплив у плані підвищення рівня захисту навколишнього середовища

Румунська компанія Rompetrol Rafinare нещодавно інвестувала \$4,2 млн у модернізацію установки вакуумної дистиляції (DV) на нафтопереробному заводі Vega в Плоєшті.

Як зазначається, цей проект сприятиме покращенню операційних процесів, а також матиме позитивний вплив у плані підвищення рівня захисту навколишнього середовища.

«Проект модернізації спрямований на підвищення продуктивності установки вакуумної дистиляції, де мазут, що надходить із нафтопереробного заводу Petromidia Navodari, переробляється як сировина та використовується на установці в Плоєшті для отримання асфальтової маси та інших похідних продуктів», – сказав генеральний директор Rompetrol Rafinare Фелікс Круду Тесловяну.

Він переконаний, що модернізація заводу зміцнить стратегічне становище нафтопереробного заводу Vega, єдиного про-

фільного підприємства в країні, здатного виробляти дорожні та спеціальні бітуми, продукцію, що використовується в інфраструктурних роботах у Румунії та регіоні.

За словами гендиректора Rompetrol Rafinare, завдяки таким інвестиціям компанія відповідає загальним цілям Групи з розвитку виробничої діяльності з дотриманням найвищих стандартів продуктивності та безпеки.

Важливі етапи проекту полягали в проектуванні, виконанні, транспортуванні та встановленні нової технологічної печі, роль якої полягає у нагріванні сировини та її фракціонуванні в умовах низького тиску.

Порівняно зі старим обладнанням нова технологічна піч має ККД від 86% до 90% порівняно з приблизно 60%, як це було й досі.

Крім того, завдяки цим інвестиціям споживання комунальних послуг буде зменшено завдяки використанню пальників із підвищеною ефективністю, а також підігрівача повітря для горіння.

Нещодавно введена в експлуатацію технологічна піч виробництва італійської

компанії, що спеціалізується на будівництві обладнання для нафтопереробних заводів, має нормальну робочу продуктивність 30 тонн мазуту на годину і дає змогу досягти енергоефективності 95%.

Водночас із реалізацією проекту на НПЗ Vega буде забезпечено роботу установки вакуумної перегонки під час підвищення експлуатаційних параметрів, але зі зниженням викидів CO₂, а також скороченням витрат на технічне обслуговування.

У 2022 році Rompetrol Rafinare запланувала виробництво близько 140 тисяч тонн бітуму, що приблизно на 20 тисяч тонн вище за рівень, досягнутий у 2019 році, коли було отримано найбільшу кількість бітуму.

Довідка. Нафтопереробний завод Vega Ploiesti є єдиним профільним підприємством у країні, здатним виробляти бітум, гексан та екологічні розчинники, а використовується сировина та напівфабрикати надходять суто від Petromidia Navodari, найбільшого нафтопереробного заводу в Румунії та одного з найважливіших у Причорноморському регіоні.

Основними акціонерами Rompetrol Rafinare SA є KMG International (54,63% – прямо та опосередковано) та румунська держава за посередництва Міністерство енергетики (44,7%).

Джерело: Ecopolitic.com.ua

Алгоритм отримання послуги тепер буде максимально зручним

Кабінет міністрів України ухвалив постанову «Деякі питання подання декларації про відходи», за якою відповідний документ можна буде подати повністю в режимі peopleless і paperless.

Цим документом Кабмін скасовує складний і застарілий спосіб звітування бізнесу в паперовій формі та взагалі вилучає із цього процесу посадовців.

«В умовах воєнного часу політика уряду спрямована на підтримку кожного. Уряд працює над зменшенням фінансового та адміністративного навантаження на підприємців, акумулює всі інструменти для підтримки економіки зараз і швидкого післявоєнного відновлення.

Повна автоматизація процесу звітування малого та середнього бізнесу про утворені відходи – саме про це», – зазначив голова Міндовкілля Руслан Стрілець.

За словами міністра, для влади важливо, щоб підприємці могли ефективно працювати, а не бігати по кабінетах чи поштових відділеннях, витрачати час на оформлення та відправлення паперів, очікувати відповіді та доводити чиновникам, що документи складено правильно.

Алгоритм отримання послуги тепер буде максимально зручним:

- інформація про заявника автоматично перевірятиметься та підтягуватиметься з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців і громадських формувань;

- допустити технічну помилку під час за-

Уряд автоматизував процес звітності бізнесу про утворені відходи: що змінилося

повнення форми стане неможливо. Програма перевірятиме дані та вказуватиме на неточності в розрахунках;

- посадовець не братиме участі в перевірці декларацій та їх реєстрації, а отже зводяться «до нуля» потенційні маніпулювання, адміністративний тиск і корупційні ризики;

- термін реєстрації скоротиться з п'яти днів очікування до кількох годин (усе залежатиме від того, як швидко заявник заповнить форму);

- якщо всю інформацію внесено коректно, декларація автоматично з'явиться в реєстрі, а заявнику надійде відповідне повідомлення.

Згідно з урядовою постановою, Міндовкілля, Мін'юст і Мінцифри до 1 липня мають залагодити всі технічні питання та забезпечити функціонування відповідного сервісу.

Нагадуємо, що Кабінет міністрів України ухвалив низку важливих рішень у довіклевій сфері – від комплексного моніторингу довкілля до зміцнення хімічної безпеки країни та подальшої цифровізації екологічних послуг.

Кабмін схвалив законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо державної системи моніторингу довкілля», який покликаний створити єдину державну систему моніторингу довкілля.

Буде створено ефективну, прозору та відкриту систему моніторингу довкілля, яка стане важливою частиною державного управління у сфері безпеки довкілля і допоможе оперативно виявляти та реагувати на екологічні загрози.

Єдина система відповідатиме міжнародним стандартам екологічного управління, зокрема вимогам і директивам Угоди про асоціацію України з Європейським Союзом.

Також уряд затвердив План заходів із реалізації Концепції підвищення рівня хімічної безпеки до 2026 року.

Документ розробило Міндовкілля на виконання Указу Президента «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 19 березня 2021 року «Про заходи щодо підвищення рівня хімічної безпеки на території України» від 19 березня 2021 р. № 104.

Окрім того, уряд спростив процедуру оформлення висновку на транскордонне перевезення відходів Жовтого переліку, перевівши її в онлайн-формат. Відтепер суб'єкти господарювання зможуть надсилати документи для отримання висновку про транскордонне перевезення небезпечних відходів онлайн - на електронну пошту Міндовкілля.

Джерело: Ecopolitic.com.ua

Як виробники технологій знижують викиди ланцюга поставок: досвід Logitech

Збільшення середнього терміну служби продукту з трьох до п'яти років матиме колосальний вплив на вуглецевий слід пристрою

Швейцарський виробник комп'ютерної периферії Logitech очолив цьогорічний список європейських кліматичних лідерів FT-Statista, адже компанія скоротила викиди Scope 1 та Scope 2 на 47% у річному обчисленні протягом 2015-2020 років.

За даними ООН, електронні відходи – будь-що з штекером чи батареєю – є найшвидшим у світі типом побутового сміття, і до 2030 року світ вироблятиме 74 мільйони тонн електронних відходів на рік, повідомляє Financial Times.

Викиди Scope 1 та 2 походять від власних операцій компанії та від енергії, яку вона використовує. Інтенсивність визначається як тонна викидів CO₂-еквіваленту на 1 млн євро доходу.

Скорочення можна досягти, купуючи відновлювану енергію для електростанцій і використовуючи більше переробленого пластику в продуктах.

Найбільшої шкоди навколишньому середовищу завдають викиди Scope 3, які виникають по ланцюжку створення вартості, зокрема від постачальників, які надають запчастини та клієнтів, які використовують продукти. Для компаній, що випускають комп'ютерну периферію, викиди Scope 1 і 2 становлять менше 10% від загального вуглецевого сліду.

У Logitech викиди Scope 3 становлять 99,8% від загальної кількості, оскільки викиди Scope 1 і 2 були знижені до мінімальних рівнів. Однак не всі компанії, що випускають периферію вимірюють свої викиди.

«Викиди передаються на аутсорсинг у ланцюжок поставок», — каже Декстер Галвін, глобальний директор з корпорацій та ланцюгів поставок у CDP, глобальній неприбутковій організації, яка допомагає організаціям керувати своїм впливом на навколишнє середовище.

Він також додав, що викиди Scope 3 можуть бути важкими для компаній периферійних пристроїв, особливо невеликих, адже вони не мають прямого контролю над своїм ланцюгом поставок.

Великі компанії, навпаки, можуть використовувати купівельну спроможність, щоб заохотити своїх постачальників зменшити викиди.

Бен Стентон, менеджер з досліджень з питань технологій, медіа та телекомунікацій консалтингової компанії Deloitte

UK розповів, що збільшення середнього терміну служби продукту з трьох до п'яти років матиме колосальний вплив на вуглецевий слід пристрою. Logitech прагне скоротити викиди Scope

З щонайменше на 50% до 2030 року в порівнянні з рівнем 2019 року. Обсяги викидів Scope 1 і 2 скоротилися через перехід на ВДЕ, зокрема на сонячну та вітрову енергію, доля яких складає 92%.

Logitech прагне досягти 100% до 2030 року. Також Logitech планує скоротити викиди Scope 3 завдяки продовженню терміну служби продуктів шляхом їх відновлення та перепродажу, а також використання більш низьковуглецевих матеріалів.

У довгостроковій перспективі матеріали, отримані з біологічних джерел, таких як гриби та коноплі, можуть бути використані в «наступному рубежі» електронних виробів.

Технологія також може допомогти компаніям виміряти та зменшити вуглецевий слід. Так Lenovo використовує онлайн-платформу для розрахунку впливу своїх продуктів на навколишнє середовище.

Поряд із добровільною передовою практикою посилюються екологічні норми. Європейська комісія оновила вимоги до енергетичної етикетки для електронних продуктів і запропонувала мінімальні вимоги щодо ефективності для ІТ-обладнання.

Директива ЄС щодо відходів електричного та електронного обладнання передбачає, що 75% малого ІТ-обладнання має бути утилізовано виробником, а 55% має бути підготовлено до повторного використання та переробки.

Також Комісія розглядає додаткові стимули для виробників, щоб забрати обладнання, а для споживачів – повернути його. Викиди є проблемою для всієї галузі.

Якщо всі компанії в глобальному секторі периферійних пристроїв вирішують викиди Scope 1 і Scope 2, то викиди Scope 3 обов'язково впадуть, каже Галвін.

«Кожний бізнес у секторі периферійних пристроїв повинен уважно поглянути на те, звідки надходять ці викиди, і вимагати змін від своїх партнерів.

Кожна рада повинна мати серйозний план боротьби з цими викидами, інакше вони не виконують свою роботу належним чином», — додав він.

Джерело: Ecopolitic.com.ua

Найбільший у Європі сонячний парк на воді з'явиться в Португалії

Проект є частиною плану Португалії щодо скорочення залежності від викопного палива

У липні Португалія запустить найбільшу у Європі сонячну електростанцію на воді в межах переходу на відновлювальні джерела енергії.

Днями два буксири перемістили 12 000 сонячних панелей розміром із чотири футбольні поля до португальського водосховища Алкева, повідомляє Reuters.

Станцію побудувала головна енергетична компанія країни EDP (EDP.LS) на найбільшому штучному озері Західної Європи.

Проект є частиною плану Португалії щодо скорочення залежності від викопного палива, ціна на яке зросла після російського вторгнення в Україну.

Панелі на водосховищі Алкева, яке використовується для вироблення гідроелектроенергії, будуть виробляти 7,5 гігаватт/год (ГВтч) електроенергії на рік і будуть доповнені літєвими батареями для зберігання 2 ГВт-год.

Сонячні панелі забезпечать електроенергією 1,5 тис. сімей або третину потреб міст Моура і Портел.

Членкиня виконавчої ради EDP Ана Паула Маркес сказала, що війна в Україні показала необхідність прискорити перехід на відновлювані джерела енергії.

Проект Alqueva є частиною стратегії EDP, згідно з якою компанія планує стати на 100% екологічно чистим до 2030 року.

При цьому гідроенергетика та інші відновлювані джерела енергії зараз становлять 78% від 25,6 ГВт встановленої потужності EDP.

Джерело: Ecopolitic.com.ua

Цивільна авіація Китаю зосередиться на зеленому переході галузі

СААС випустить 14-й п'ятирічний план розвитку та спеціалізований план зеленого розвитку для зеленого та низьковуглецевого розвитку галузі

В Управлінні цивільної авіації Китаю (СААС) заявили, що промисловість цивільної авіації країни буде просувати зелений перехід, щоб забезпечити сталий розвиток галузі.

Скорочення викидів вуглецю буде відбуватися за допомогою низьковуглецевої енергії та більш чистих викидів, повідомляє Daily Times.

В СААС зазначили, що 14-та п'ятирічка (2021-2025 роки) є ключовою для переходу галузі цивільної авіації від енергозбереження та скорочення викидів до зеленого та низьковуглецевого розвитку.

Управлінні цивільної авіації випустить 14-й п'ятирічний план розвитку та спеціалізований план зеленого розвитку для сприяння зеленому та низьковуглецевому розвитку галузі на період 2021-2025 років.

Нагадаємо, китайські інвестиції є важливою частиною інституційного або роздрібного інвестиційного портфеля для екологічних можливостей і можливостей декарбонізації.

У Китаї найбільша нафтохімічна корпорація Sinopec побудувала перший в КНР проєкт, який дозволить вловлювати 1 мільйон тонн вуглецю на рік для утилізації або зберігання.

Проєкт дозволить використовувати вуглекислий газ, що утворюється в результаті виробничої діяльності, в інших технологічних процесах або зберігання його.

Джерело: Ecopolitic.com.ua

Airgas випробує «найпотужнішу» вантажівку Hyzon на водневому двигуні

Нова модель відповідає цілям, які компанія ставить перед собою щодо вуглецевої нейтральності

Американська компанія Airgas випустить дві важкі вантажівки Hyzon Motors на водневих паливних елементах на маршрутах доставки балонів у районі Лос-Анджелеса, Каліфорнія.

Про це йдеться в пресрелізі компанії. Hyzon має поставити одну вантажівку на паливних елементах потужністю 100 кВт і свою першу та «найпотужнішу» вантажівку на 200 кВт, які буде протестовано в комерційних цілях.

Модель потужністю 100 кВт нині демонструватимуть на виставці Advanced Clean Transport (ACT) Ехро в конференц-центрі «Лонг-біч»

Директор відділу управління ризиками та корпоративної відповідальності в Airgas Браян Джонс пояснив, що пілотна схема відповідає цілям Airgas, які компанія ставить перед собою щодо вуглецевої нейтральності.

«Ми пишаємося тим, що одними з перших почали пілотувати важкі вантажівки на водневих паливних елементах, оскільки ми прагнемо постійно знижувати викиди вуглецю та збільшити використання альтернативних транспортних засобів із чистим паливом у нашому парку», — сказав Джонс.

Зазначається, що транспортні засоби було розроблено в рамках програми Hyzon Repower.

Після перероблення наявних дизельних вантажівок до системи паливних елементів, електричної трансмісії та сховища водню Hyzon у компанії стверджують, що вантажівки мають «схожі корисні навантаження, продуктивність і час заправки» із традиційними вантажівками на дизелі. «Hyzon очолює перехід до нульових викидів, забезпечуючи комерційні транспортні засоби з водневим двигуном провідними технологіями на паливних елементах», — додав керівник відділу розвитку бізнесу в Hyzon Motors USA Копі Чумаєр.

Джерело: Ecopolitic.com.ua

У Франції виготовили скло з нульовим вмістом вуглецю: як це вдалося

Виготовлення 2000 тонн вуглецево нейтрального скла дозволило уникнути 1000 тонн викидів CO₂

Французький виробник скла та будівельних матеріалів Cie de Saint-Gobain виготовив плоске скло з нейтральним вмістом вуглецю, завдяки переробленим матеріалам та зеленій енергії.

Виготовлення такого скла на заводі в Аніші, на півночі Франції є частиною стратегії Saint-Gobain щодо досягнення вуглецевої нейтральності до 2050 року, повідомляє Bloomberg.

В матеріалі зазначили, що виробництво є останньою ознакою того, що виробники будівельних матеріалів приєднуються до інвестування у скорочення викидів. Saint-Gobain налаштував технічні параметри печі до подвійної задачі, а саме для роботи зі 100% переробленим матеріалом і 100% біогазом, забезпечуючи при цьому належну оптичну якість скла.

У 2021 році компанія у своїй продукції використала близько 25% переробленого скла. Мод Туоде, керівниця французького скляного бізнесу компанії, розповіла, що під час випробувань було виготовлено близько 2000 тонн вуглецево нейтрального скла, з якого можна виготовити близько 100 000 вікон. Окрім того, це дозволило уникнути 1000 тонн викидів вуглецю.

Бенуа д'Ірібарне, старший віце-президент з технологій та промислових характеристик, зазначив, що собівартість такого скла вища за традиційне на кілька десятків відсотків через витрати на збирання та сортування використаного скла та високу ціну біогазу.

Він також додав, що дозволи ЄС на викиди вуглекислого газу мають піднятися до €200-300 за тонну, з приблизно €90 на даний момент, щоб «вирівняти» витрати.

Клер Педіні, старший віце-президент з людських ресурсів і корпоративної соціальної відповідальності, зазначила, що компанія могла б виробляти скло з низьким вмістом вуглецю, яке включатиме частину переробленого скла та відновлювану енергію в процесі виробництва.

В матеріалі також зазначили, що у 2021 році Saint-Gobain оголосила про плани побудувати перший у світі завод гіпсокартону з нейтральним вмістом вуглецю в Норвегії.

Джерело: Ecopolitic.com.ua

Засновник -
Товариство з обмеженою
відповідальністю «ЕКО-ГАЗЕТА»
Видавель-
Асоціація «Експерти з оцінки впливу на довкілля»
Гол. редактор Корнієнко Ірина Анатоліївна
Відповідальний за випуск
Корнієнко Ірина Анатоліївна
Видання виходить кожен місяць
за наявності матеріалів.

Адреса редакції:
Київ вул. Воздвиженська, 42, оф. 1; тел.: 0670055440;
ecopaperkyiv@gmail.com
Свідectво про реєстрацію засобу масової
інформації KB23489-13329P від 3.08.2018 р.
Газета не завжди поділяє позицію авторів публікації.
Видання розповсюджуються безкоштовно

За достовірність інформації несуть
відповідальність автори публікації та
рекламодавці.
Віддруковано ФОП Щуренко Валерія Миколаївна
Наклад 3000 прим.
Замовлення 69.1
Дата виходу в світ
30 Травня 2022 року